

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Cregui'm, es durà molt aquesta temporada. Es el model que li convé.

Tapes Esquella 1935

Relligat i Tapes
Daurades
Pessefes 8'50

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

LES LIQUIDACIONS QUE FA LA Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18

GRAN BASAR DE
SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA
NORD - AMERICA

permeten ARA
MES QUE MAI
a vestir elegant-
ment per pocs di-
ners, tota vegada
que abandona a
qualsevol preu
totes les existències
sobrants de la tem-
porada d'hivern.

100.000 Abrics	des de 25 Ptes.	100.000 Camises	des de 4 Ptes.
100.000 Vestits	» 15 »	100.000 Pijames	» 5 »
100.000 Vestits de nen	» 5 »	100.000 Suèters	» 3 »
100.000 Pantalons	» 5 »	100.000 Mitjons fantasia	» 0'50 »
100.000 IMPERMEABLES, TRINCHERES I PLUMES	» 15 »		

Amb les seccions de mida tant de Camiseria com de Sastreria durant la liquidació els preus guardaran relació amb els anteriors.

Tenim una secció a mida ultraràpida que escollint el vestit o abric al mati el poden tenir llest a la tarda.

A desgrat les rebaixes, obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)

BARCELONA

FORA DE BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

ESPANYA: trimestre 3 Pesseles

ESTRANGER: trimestre 5 Pesseles

CRONICA

Azaña és una incògnita

Tanmateix ho és, tant per a les dretes com per a les esquerres. Es clar que ens referim a les masses, car en els estadis dels enterats la gesta d'Azaña i el seu programa a complir és a bastament conegut.

El poble espera, i tot parèntesi d'aguait porta en ell mateix una frisança lògica per a arribar a l'acabament, sigui el que sigui. La incògnita intriga, deixa anar el doll de càbales i suposicions, es comenta, es malpena, es discuteix. Tothom fa el saberut, tothom vaticina; tot són pronòstics i profecies. En aquest mar de suposicions, però, qui l'encerta l'endevina.

Azaña personifica, en aquests moments d'actualitat hispànica, la incògnita més accentuada.

Pensen les dretes, i ho palesen els seus fets a cada moment, que Azaña, l'home republicà per excel·lència, té el propòsit de lliurar els destins de la nació a mans de la revolució social més desenfrenada. Creuen, portats per la seva miopia del sentit popular, que d'ací uns dies, a més allargar, d'ací unes setmanes, Espanya comparada a la Rússia de fa quinze anys, serà una bassa d'oli.

Pensen, sempre orientats per l'instint de peter disfressat de perdiguer, que tot aquell que porti camisa de fil o de qualsevol tela fina, serà nomenat forçat a les ordres de l'obrer i tindrà d'empedrar carrers, desbrossar places i rentar la roba dels descamisats, a ple hivern en els brolladors públics.

I pensant això emigra el capital posseït d'un pànic inexplicable, i el comerç s'alarmia i no compra mentre les indústries resten a l'aguait i no s'atreveixen a aventurar un cèntim perquè, segons ells suposen, anirà a parar a mans dels comitès revolucionaris que regiran els tristos destins de la nació.

Comprenem el pànic de les dretes encara que no el compartim. I el compreнем, perquè el considerem justa compensació al mal govern que han exercit, a la manca de tacte i d'amor al poble que ha presidit tots els seus actes, i fins i tot a la mala intenció.

Es lògic i natural que el qui té a la consciència el pes enorme dels seus crims, temi la vindicta pública que tard o d'hora vindrà implacable i inexorable. Però no vindrà ara, pel que es veu. Poden els qui tenen a

la consciència els centenars d'afusellaments, els milers d'emprisonaments, i els milers de víctimes de la fam, dormir tranquils, Azaña és una incògnita, però primer que tot, és home que sap governar sense esperit de venjança, que potser en aquest cas fóra disculpable. Poden els senyors de les dretes dormir tranquil·lets, sota el cel hispànic.

Quan a les esquerres...

També la incògnita fa els seus petits estralls que si bé no tenen la transcendència, ni el caire de pànic de les dretes, no deixen d'ésser dignes de tenir-se en compte.

Era natural que el qui no conegués l'esperit d'Azaña i de Companys, portat de la imaginació, a voltes excessiva, de tots els meridionals, preveïés dies de victòria folletonesca dels elements esquerrans, damunt el sector enemic. Era lògic, també, que els trenta mil homes alliberats pel poble, com a justa compensació del temps patit entre reixes, es llancesin a la expansió irreflexiva que neix en tot aquell ésser temps ha privat de tota manifestació vital, per llei de la força injusta que el tenia emprisonat.

En una paraula. Era lògic, que Azaña pegués, diguem-ho en termes de carrer, i que Companys prengués revenja. Heus ací la incògnita que l'element esquerrà extremista no comprèn.

Creiem, però, que uns i altres van errats. Les revolucions dels pobles i els daltabaixos polítics no fan altra cosa que allisonar. Per contra del que creuen més de quatre dretans i esquerrans, si Azaña i Companys haguessin començat a tallar caps, no haurien procedit com cal. Aleshores no foren polítiques, foren, per contra, uns homes que feien del seu poder arma de dos talls. L'un dels quals servia, és cert, per a ferir les dretes, l'altre, més cert encara, per a ferir de retruc la història neta resplendent de l'etern republicà.

Es per això que declarem que la incògnita d'uns i altres per a nosaltres no existeix. Potser (i en dir això, consti que obeïm raons purament nostres, que no són influenciades per ningú), potser, dèiem, la censura ja no té raó d'existir i a Catalunya l'estat d'alarma, tampoc, perquè cal recordar que si bé és cert que el triomf de les esquerres va ésser voluntat sobirana del poble en pes, la premsa feia dies que parlava, de coses que avui encara no es poden dir i va ésser el factor més essencial perquè la República triomfés novament.

X. X.

Quin escàndol

En la sessió preparatòria de les Corts, els socialistes i comunistes han cantat «La Internacional».

Quin escàndol! Això és intolerable!! Era més bonic, no fa gaire, quan les dretes hi cantaven «La Virgen María»...

Prometre no fa pobre

Han fet a França una garantia, si accepta negociar sobre les ofertes de Hitler.

Una joia? Uns terrenys? Una casa? ¿Què deu ésser aquesta garantia?... *Li recomanem que l'accepti*

Granier s'apunta un èxit

El conseller delegat d'assistència municipal ha assolit un èxit innegable.

Ha fet treure les monges de l'Asil del Parc, que curaven de l'assistència dels malalts.

Les dretes estan que bufen. «El Diluvio» toca les castanyoles. Nosaltres creiem sincerament que no n'hi ha per tant. Als torejadors quan els donen l'alternativa, no se'ls pot elogiar massa. Després s'hi adormen...

El sufragi falsejat

Ens adonem i constatem amb la natural conformitat que les dretes han falsificat manta vegada el resultat del sufragi.

Recordi el lector que tot justament governant les dretes es va descobrir una extensa falsificació de pa.

S'ha inaugurat un carril

A Càdiç han inaugurat un carril que va de la ciutat al port.

Aquesta notícia pel qui conegui Càdiç és una mena de trencacaps. El desxifrarem: En primer lloc la nova es de l'anys 1861 i en segon lloc el puerto és el de Santa María.

Almenys així ho fa constar «El Diluvio».

Un homenatge a Farràs

Al Cafè Espanyol, que és el cafè dels clients meloners, han fet un homenatge a Farràs.

Va parlar a l'acte esmentat el tinent retirat Pèrez i Ripoll i va recordar que Barcelona patia la visió fatídica i negra del castell de Montjuïc.

Si arribem a assistir a l'homenatge hauríem abraçat d'emoció el senyor Pèrez Ripoll.

Tota vegada que no hi vàrem assistir, ens limitem a preguntar a l'Honorable President de Catalunya, senyor Companys:

Aquesta visió fatídica i negra, ¿fins quan durarà?

El Cavall Bernat

El grimpador Josep Costa ha pujat al llom del Cavall Bernat i una

volta dalt hi ha plantat la bandera barrada.

La gesta és, a més d'interessant des del punt de vista excursionista, pel que es refereix al seu simbolisme. En assabentar-se'n en Bernat i Durant s'ha apressat a posar-se una planxa de ferro a l'espatlla. No sigui cas que per raó del cognom...

A bon entenedor

Als senyors Santamaria, Ullet, Giralt i Rocha, ja fa temps que els insinuen de faisó força elegant la conveniència que se'n tornin a casa.

Els, però, malgrat l'elegància de la insinuació no es donen per al·ludits.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA sempre atenta a obrir els ulls als qui fan el curt de vista, els diu sense cap mena de embuts:

FEU EL FAVOR ALS BARCELONINS DE PLEGAR COM MES AVIAT MILLOR.

ELS REPUBLICANS. — Ja pots tirar, ja, que el bloc no el desfaràs!

—Ara, anem a salvar la civilització occidental.

Això no serà tan elegant, però és més clar. ¿Entesos?

Un capitalista menys

Segons els diaris, en la cursa de braus de diumenge proppassat fou agafat per un brau, un capitalista.

Estem segurs que era l'únic capitalista de dretes capaç de donar la cara...

Un matrimoni avorrit

La policia ha trobat una bomba explosiva sota el llit d'un matrimoni, al carrer Consell de Cent. Heus ací una parella avorrida, però... ¿Ja està segur el bon policia que el que hi havia sota el llit del matrimoni era justament una bomba? De vegades...

Paraula de cavaller

El senyor Caselles ha donat paraula de cavaller, que ell no havia esmentat amb to despectiu els expedients de la Generalitat, i, per

tant, no era cert que els havia dit *pobres chicos* com assegurava algun diari barceloní. Ell els va dir *pobres xicots*, que no és el mateix i ho va dir amb to afectuós per la simpatia que li mereixen. ¡Ah! ¡Ràbia! ¡Ràbia!

Està que crema

«El Correo Catalán» aquell diari que llegia el senyor Roca i Caball, està que crema. L'altre dia sort va tenir dels bombers. Això que eren republicanots.

L'atemptat a Jiménez d'Asua

Les parabel.lums tornen a sortir, i l'altre dia a Madrid van causar una nova víctima. Després diran que la República no té serenitat...

La reunió de l'altar major

El senyor Primito de Rivera i uns quants cavernícoles més van ésser sorpresos, mentre conspiraven, al peu de l'altar major.

Els sants de l'església encara tenen el rostre enrogit pel que escoltaren.

Ja n'hi ha prou

Els falangistes dispararen contra el balcó del domicili de Largo Caballero.

Tot això es veu que ho preparen a la capella de Sant Pere o de Sant Pau.

D'això en diuen ells «Amarás al prójimo como a ti mismo» i tota altra cosa són ganes de parlar dels passos a nivell...

Van venir sols

Ara resulta, segons el senyor Rico Abello, ex-comissari del Marroc, que el terç estranger no va venir a la península per ordre d'ell.

Pel que es veu va venir per pròpia voluntat... del senyor Rico Abello, naturalment.

Comèdies parasitàries

S'ha estrenat una obra amb el títol de la *Chinche*.

Hi ha assistit amatent tota la brigada de desinsectació.

Ara anem bé

Segons disposició de l'excel·lentíssim Ajuntament, el pa ha baixat de deu cèntims el quilogram. Déu n'hi doret!

El pa afavorit ha estat l'anomenat de família. Però es dona la repugnentera casualitat que la majoria de flequers, d'aquest pa, no en fan. La qual cosa és el mateix que si no l'haguessin rebaixat.

El porc, també

També el nostre Ajuntament ha resolt que a partir d'avui (17) el porc s'abaraeixi, creiem que com a commemoració de la mort de don Alejandro Lerroux.

Però estem segurs que mentre els inspectors no vetllin degudament per al compliment d'aquesta disposició, l'únic porc que s'abaixarà serà el purament radical.

Això és treballar

La CEDA, sense barrejar, la CEDA dels trets de trasantó, la dels trets als balcons, ha resolt de

donar feina als empleats que havia col·locat per llei dels seus designats tan republicans i que, ara, resten al carrer per ocupar el lloc usurpat als qui hi tenien perfecte dret o sigui als republicans.

Ja sabem, però, la mena de feina que els oferirà. Hi han tants balcons intactes, encara...

Ep! Això no!

La Comissió de govern municipal ha resolt prendre en consideració que a les parades de taxis, els esmentats vehicles es lloguin per torn rigorós. Al nostre entendre això és una ficada de peus a la galleda perquè si tots els taxis reunissin les mateixes condicions quant a comoditat i higiene no hi tindriem res a dir. Però mentre no sigui així creiem sincerament que el ciutadà té perfecte dret, pagant, a llo-

gar el taxi que trobi més escaient. Preguem, doncs, a l'esmentada comissió que no posi en ridícul el nom de la ciutat.

La pilota barcelonina

La pilota barcelonina està que esbufega. Cada diumenge li toca rebre. Nosaltres criem sincerament que el millor que podria fer el Barça és plegar per una temporadeta i després tornar a sortir... completament nou.

Pobre Emilianu!

L'afer de l'Orfelinat de Sant Ramon, de Madrid, que ha estat dos anys seguits la gallina dels ous d'or del ex-cònsol, ha estat resolt en el sentit contrari del que sustentava el noi gran de don Ale. I la pastera se li ha esquerdat. Què hi farem!

tot estrafolària, car és sabut i experimentat que per a metamorfosar-se un home en dona i a la inversa, no cal pujar tan amunt. D'aquestes transformacions en veiem cada dia i a peu pla.

Doncs bé; la llegenda s'ha acabat i el colós ha perdut el seu misteri.

GLOSSARI

A cavall del "Cavall Bernat"

Direm, parodiant els historiadors pedants, que l'origen del "Cavall Bernat" es perd en la nit dels temps. En efecte; no n'hi ha prou amb els dits de les mans i els dels peus per a comptar els segles que té d'existència aquest imponent monolit que s'aixeca altiu, desafidor i erecte al flanc de la muntanya montserratina. Caldria fer anar totes les tecles i ressorts de la més moderníssima de les màquines de calcular per a saber d'una manera aproximada, deu mil anys més o menys, l'edat d'aquesta diem-ne agulla, la contemplació de la qual fa enrojolar i sospirar més de quatre púdiques dames i que és conegut amb el graciós eufemisme de "Cavall Bernat", per tal de no ofendre les oïdes delicades.

Mentre les avui terres del voltant eren una mar que s'anava espes-seint fins agafar qualitat de pastetes i seguita el procés de solidificació per a fer quedar bé la llavors futura ciència geològica, el "Cavall

Bernat" prenia tot el caràcter de símbol de virilitat, incommovible a la fúria dels llamps, als estralls dels anys i a la flongesa imposada per les malures. Que en fa de temps que com una immensa busca de rellotge de sol projecta la seva ombra, tot just a les onze abans de migdia, damunt la plaça de Monistrol!

Els poetes l'han cantat amb tota mena de versos; els pintors l'han pintat en diversitat de formes i maneres, i la fantasia popular l'ha revestit d'una aurèola de belles llegendes, o bé, faceciosament, n'ha dit de crespes, de verdes i de madures. L'aspecte més colpidor d'aquest gegant de la natura era el que el "Cavall Bernat" fes burla dels mortals, i volgués humiliar la vanitat dels audaçs i dels intrèpids amb un reptador: «Pugeu ací dalt!» És més; hi havia la tradició que si per atzar algú podia escalar l'esfinx montserratina, canviaria immediatament de sexe, cosa del

—Un monjo a l'altre.— Si els excursionistes s'acarrerren a escalar el Cavall Bernat, hi haurem de posar una taula d'aigua amb sucre.

Fa uns quants mesos que tres valerosos excursionistes catalans van escalar aquell cim, besat només que per les boires, les pluges, els raigs de sol i la claror de lluna. I com que hi havia algú que no s'ho creia, el diumenge darrer l'ardit grimpador de muntanyes Josep Costa va repetir, ell sol, la gesta a presència

de tots els qui la volgueren contemplar. I des de diumenge, dia 15 de març, la bandera de les quatre barres senyoreja damunt el monstre vençut.

Sembla que aquesta performança no ha estat del gust dels frares de Montserrat. Més ben dit, d'alguns frares, car un deure de justícia ens fa declarar sincerament que a Montserrat hi ha dues menes de frares: uns que fan cultura de la bona i uns altres que tiren de la rifeta en l'exploació dels atractius i miracles de la muntanya montserratina.

El que segurament els sap greu és que aquesta victòria hagi estat netament laica i sense intervenció de factors providencials. Una altra cosa hauria estat, si, un bon dia, un pastoret enfilat pels àngels hagués trepitjat per llei de miracle la punta del «Cavall»! Quina ocasió per a trobar-hi una imatge i bastir-hi una ermita! Un funicular, un restaurant i una tenda de medalles, escapularis, culleres de boix i altres menudències per l'estil haurien fet la resta. Què hi farem si ARA el món és així!

Molt bé per Josep Costa i pels coratjosos companys que han demostrat que la voluntat, tant com la fe, escala les muntanyes més al·tives. I ara demanem al «Cavall Bernat» que no s'ho prengui malament i que no canviï de postura. Ben alt, ben dret i ben sol, és tot un símbol que val la pena.

PANICAL

Esports

CRONIQUETA ESPORTIVA

La nota reexida de la jornada esportiva per la seva originalitat, és l'escalada del «Cavall Bernat» portada a cap pel brau grimpador Josep Costa, de la Secció Excursionista del Casal Nacionalista Obrer del districte VIè.

El passat diumenge al redós dels turons encantats de la muntanya tan nostra pel seu simbolisme, Josep Costa repetí la gesta portada a cap ja temps amb uns companys i a la qual algú no volia donar crèdit. Davant d'una multitud que el seguia amb la inquietud que és de suposar. Costa, amb una meravellosa naturalitat que feia menys temible el perill, arribà amb cinquanta minuts al cim del Cavall Bernat. Era la gesta repetida per l'home coneixedor d'una ruta per ell mateix marcada. El camí fet per ell una vegada no tenia ja el misteri que oferia, quan el primer intent.

Poca atenció posem els esportius en l'excursionisme català i cal dir que cada dia té un volum més extraordinari.

Josep Costa ha sortit d'aquestes joventuts que per afany esportiu i també per afecte a la terra, fan vida de muntanya, quan les tasques diàries els permeten uns dies de lleure, i s'escampen per les nostres muntanyes, les fondes valls i els

cims pirenenics, enfortint-se de cos i d'esperit.

Salut, Josep Costa! En tú homenatge les nostres joventuts de muntanya, orgull de Catalunya.

AQUELL

Sagetes

Ara que es parla d'establir la jornada de 44 hores, els esportius també hi volem dir la nostra. Cal ar-

—Quin tuf de cremat que fa aquest diari!

ribar a la implantació absoluta com a molts països de l'estranger.

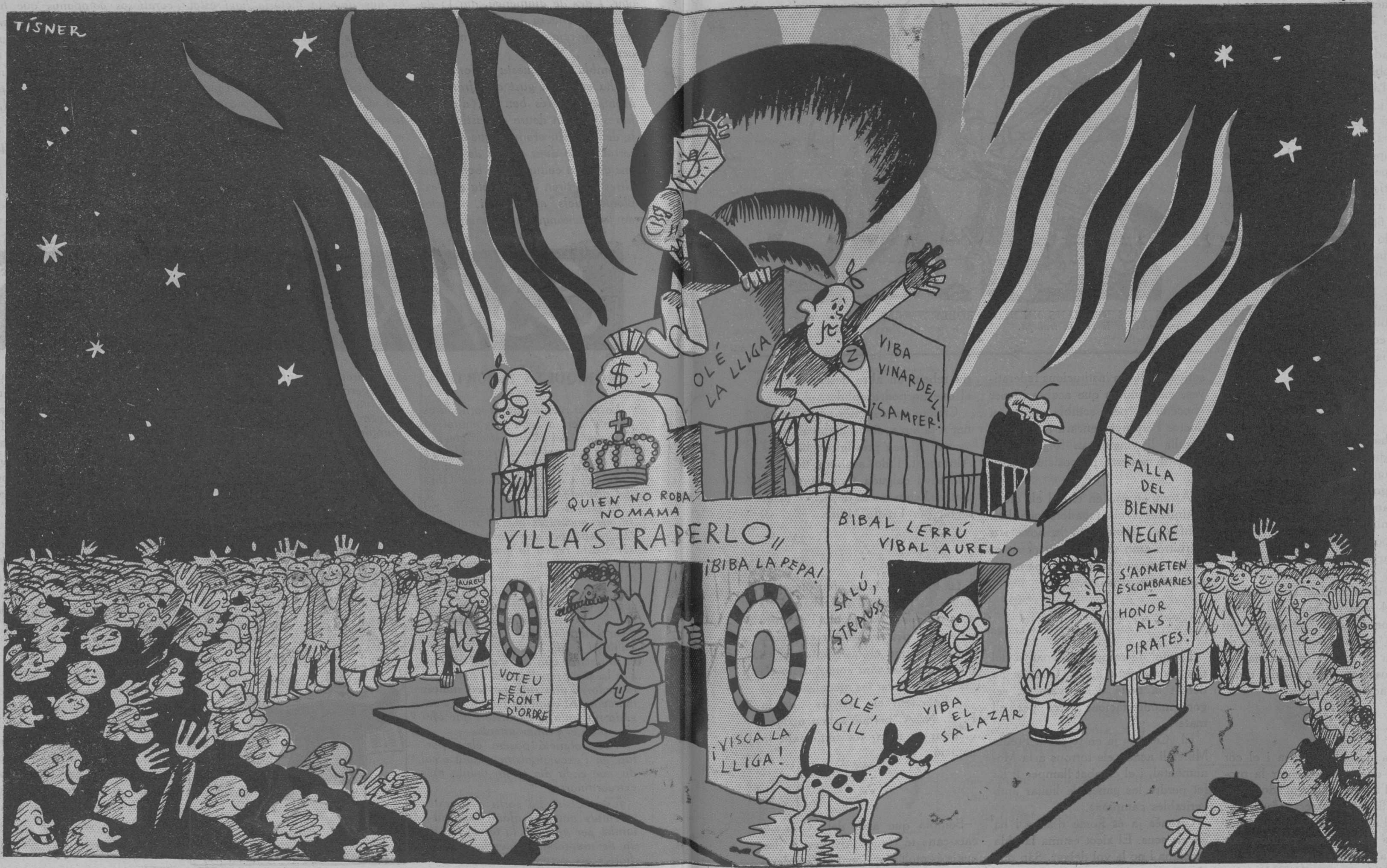
Anglaterra, els dissabtes a la tarda juga els seus partits de futbol, i tenen lloc les millors manifestacions de l'esport. El diumenge és dia de descans absolut. El poble reposa, fa vida de casa o va al camp a fer càmping.

Un partit de futbol, vist el dis-sabte, és de més bon pair que vist el diumenge, fins per al senyor Esteve que, després de l'àpat dominical, ha d'anar al camp a patir amb el perill que se li posin els canalons atravessats.

La prova motorista amateur, celebrada el diumenge, la guanyà Patek. Tothom, en veure'l llençar-se per les carreteres del circuit de cursa, deia «és Patek! és Patek!»

No cal dir que en arribar guanyador el van rebre amb un «espetec» d'aplaudiments i perdoneu la facècia.

Ves qui ho havia de dir! Ja tenim

LA FALLA D'ENQUANY

ai Barcelona en cinquè lloc de la classificació del campionat de Lliga ¿Qui en té la culpa? els jugadors? els directius? les lesions? l'entrenador?

El problema del Barcelona és ben senzill. Li cal una ratlla mitja ben lligada, i a la davantera, un home, un home que doni coratgia als cinc davanterers, que els llanci endavant i que imposi el joc ràpid i d'una tenacitat persistent.

El pitjor disbarat del Barcelona fou cedir el jugador Morera, per després fitxar mitjanies com Barceló i Polo. Morera i no Fernández era l'home que calia a la davantera barcelonista i a la ratlla mitja Bardina, Bèrkessy i Balmanya.

Però no volguem fer el paper del crític sabiàs, que vol donar consells a les directives, i que fent de directiu tindria feina per no quedar malament.

**

Ara, ha resultat que tot allò que s'havia dit que en Sangchili la ballava magra a Anglaterra, i que devia un grapat de pessetes d'hotel, és tot fantasia. El mosca valencià i l'Avernin, segons el seu mànager ha dit, porta un talonari de xecs a la butxaca i reparteix pessetes a palades.

Hauré de reconèixer que els campions del món pel sol fet d'arribar a campions, encara que després no facin un combat de tres ralets de bossa, ja arriben a milionaris.

Una cosa com ésser regidor o ministre «radical».

**

Sembla que el Terrassa i el cor de clubs que van presentar la proposta d'amnistia als jugadors que han apallissat àrbitres, amparant-se amb l'alegria de Catalunya per l'amnistia dels presos polítics, comencen a veure el naufragi de la seva petició al si de la Federació.

Nosaltres, que ja no creiem en la

ELS JOCS DE MANS D'EN GIL ROBLES. — *Els espectadors.* — *Ai, pobre home, se li veu la trampa.*

seriositat de les institucions federatives, ens temíem que acabessin per concedir-la, però sembla que ni el doctor Perpinyà, encara que la cucurulla li vingui tan folgada, vol admetre aquesta proposició grotesca.

Acompanyem en el dol els clubs optimistes i els jugadors que han confós el futbol amb la boxa i a l'àrbitre amb un putching posat al camp perquè es puguin permetre aquestes expansions.

**

El títol de campió d'Espanya del pes ploma està lliure. Gironès ha deixat la boxa definitivament, segons manifestacions fetes per ell mateix.

El «Canari» ja en té prou. Fredie Míller li acabà els torrons a la Monumental, i el combat llampec li ha fet perdre les ganes de lluitar amb veritables campions.

Gironès ja és home d'anys i ha fet els seus. El xicot estima la vida casolana i no la vol deixar. Sap que el seu nom fóra encara un esquer per a les empreses, però que acaba-

ria rebent un altre desengany com el que no podrà oblidar.

Creiem que Gironès no ha de tornar a la boxa, si vol mantenir net el rècord del seu prestigi de boxador. Altrament, l'ídol acabaria de caure i la seva caiguda fóra moral i no material com fou la del K. O. aconseguit per Fredie Míller.

**

La F. E. N. A. ha ofert unes medalles als nedadors que rebaixin els seus rècords d'uns segons i dècimes de mínim per aconseguir el premi.

Sembla que el que demanen es quasi demanar tant com que no els obliguin a lliurar les medalles.

Felicitem els senyors de la F. E. N. A. perquè saben nedar i guardar la roba, tot fomentant la natació.

**

Sembla que això del «Catx-as-catx-can» té claus privades a les quals és molt afeccionat el canadenc Cálver Doone. Una d'elles és la clau d'asfíxia que ve a ésser una

mena d'extrangulació a la vista del públic.

Nosaltres creiem que la clau «catx» la feta a la boxa.

¿On són les vetllades de boxa que setmanalment es feien?

I això passa quan coren veus que el Comte Carol Novina es diu Valls, que no té res de polac, i que abans es guanyava la vida al Morrot descarregant sacs de garrofes.

Tot sigui per a l'esport!

En Macip, el porter del Sabadell tenia un peu a l'Espanyol, però sembla que el peu li feien posar els altres, sense comptar amb el seu parer.

—Em sembla que estiren massa el braç...
Si, més el braç que la màniga.

—La gent d'ordre ha creat un nou tipus de delinqüent: «el señorito pistolero».

—Doncs em sembla que les esquerres crearan «el señorito presidario».

El Sabadell havia de rebre 7.000 pessetes per la baixa, i, en canvi, ell no en rebia ni cinc.

Això, a Macip, li va semblar que no era gens equitatiu, i va dir que si les 7.000 de l'ala no les cobrava ell, que no es mouria de casa.

Cal, però, que en Macip cavil·li i que s'hi pensi una miqueta. Fornies, el seu company de porteria sabadellenc, va passar a l'Espanyol amb deliri de grandeses i d'ençà que hi és vesteix a l'última moda, presumeix d'elegant fumant cigarets de paper groc i no es recorda de jugar perquè li va millor presentar el rebut a fi de mes i que juguin els altres.

Com que sospitem que Macip, a l'Espanyol, també fóra «flor d'un dia», creiem que el noi no ha fet malament de cercar un pretext per no anar-hi o almenys per treure'n una rifeta.

Les affers sont les affers.

Sembla que el «Minuto» de

Gràcia arribarà a campió d'Europa.

L'Artero és un mànager que la sap molt llarga, i que si fos estranger guanyaria moltes pessetes. Ell va fent la seva, però, al seu bòxing gracienc, sempre hi té campions d'Europa.

Ara ho serà l'Ortega, que ja ha estat acceptat xàllenger.

Esperem que, almenys el campionat d'Europa dels mosques, el veurem a casa, i que aquest esdeveniment no ens l'extrangularà el fantasma del «catx».

Aquest número ha estat visat per la censura

croniqueta de la setmana

Una pregunta sense malícia: Què hi farà, des de fa unes setmanes, el senyor Pic i Pon a l'Hotel Mont Tabor, de París? «Cura de la seva salut, que té molt atropellada» diran els seus.

I preguntem: Es que els metges li han recomanat que s'entrevisti amb en Goicoechea i amb l'Aunós i amb aquell advocat alemany que atén certs interessos?

**

Ja que parlem d'en Pich... Hi ha qui diu que un dia de la setmana passada el va veure a l'Hotel Meurice, de París.

No té res de particular, diran vostès. Però és que dona la coincidència que a l'Hotel Meurice hi havia estatjat el Borbó.

**

I seguim parlant d'en Pic: Què hi feia, dies passats a Perpinyà, on va rebre unes visites que havien arribat de Barcelona en auto?

¿Per què va enviar a Barcelona un

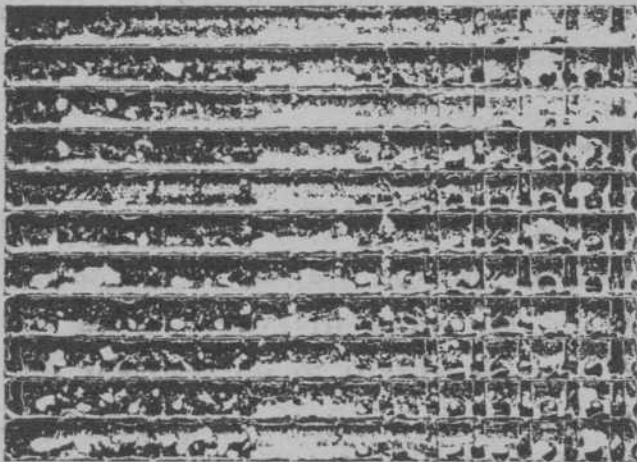
emissari per tal que fes certes gestions, i en retornar aquest a Perpinyà, l'home se'n va entornar a París, sense entrar a Espanya?

**

«La Ceda es mostra molt satisfeta del resultat de les eleccions a Catalunya.» La derrota, diu en Cirera, no ha estat tan desfavorable com volien els enemics».

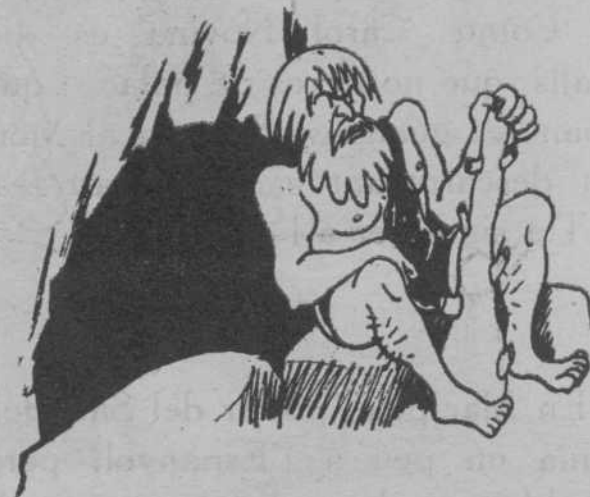
No hi ha dubte que la Ceda és un partit de bon acontentar.

**

**

Cap diari de la dreta no ha protestat de l'atemptat contra Jiménez de Asua.

Si s'hagués tractat de recollir un infundi esgarrifós de malifetes de les esquerres, hauria estat una altra cosa.

**

El divertit Vallès i Pujals ha escrit, molt seriosament:

«Les esquerres guanyaren les eleccions pels cartells esgarrifosos, amb cares de sofriment i mans engrillonades.»

Aquestes mans que encara portarien els grillons, si haguessin guanyat els de la Lliga!

**

De «Renovación»: «Un programa, una orientación, un jefe indiscutible: Alejandro Lerroux.»

Bon profit!

**

El senyor Vallès i Pujals, el gestor del senyor Pic, ara se'ns ha enfadat amb la democràcia.

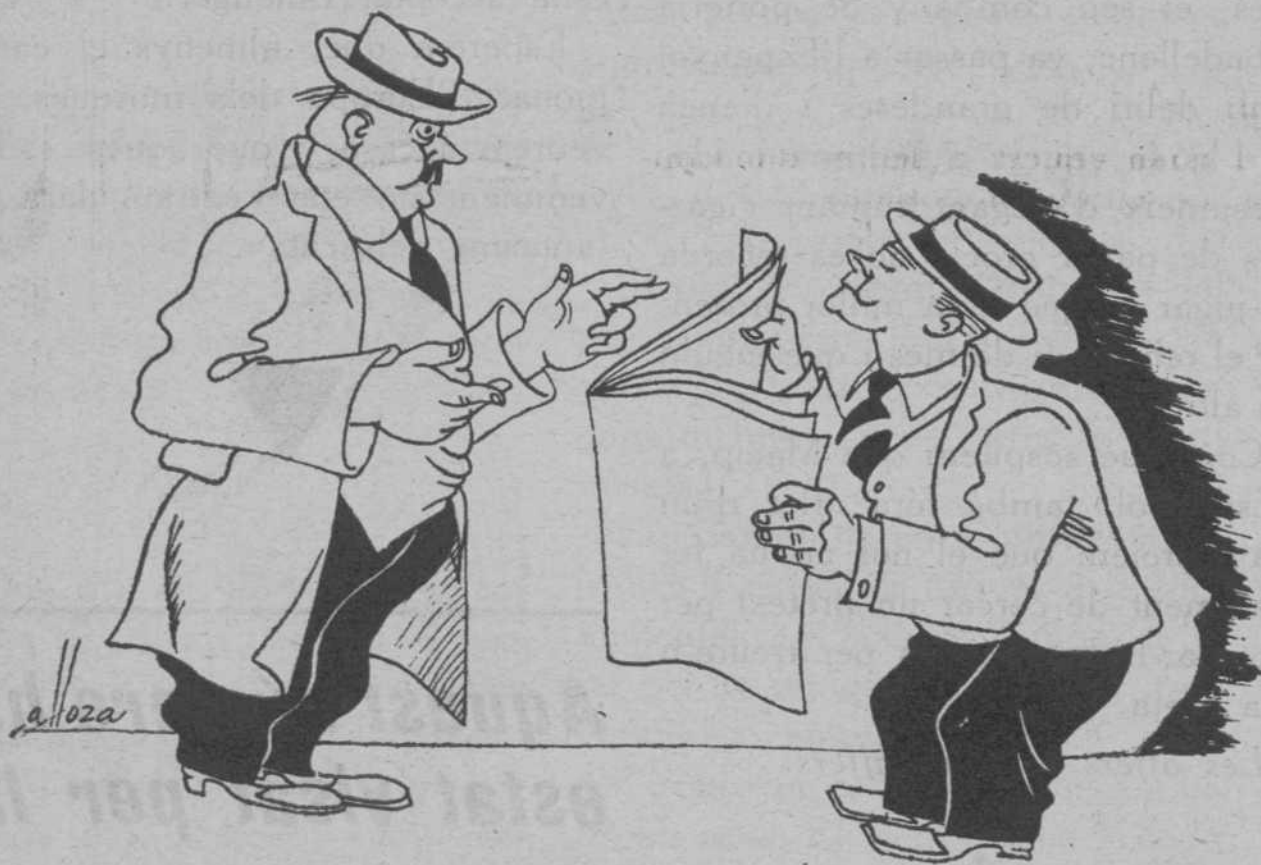
Fa bé. Perquè el que és la democràcia, ja fa temps que no es tracta amb ell.

**

Ha mort el «Touring» d'en Calderó.

Heu-vos ací una alegria per en Jaumar de Bofarull.

**

—Mira que diu «Renovación»: «Para hablar de Lerroux, quítese el sombrero.»
—Es allò que s'acostuma a fer davant d'un mort.

—Fixa't, llença duros.
—Res, home, són falsos.

Segons diu Duran i Ventosa, la nul·litat més ben camuflada de la Lliga, «les manifestacions del poble no són el veritable sentir de Catalunya.» »

Per ell, el sentir de Catalunya està reclòs en aquella saleta de la Lliga.

**

Ha dit Unamuno que Gil Robles «no tenia cabeza».

Ja ho vam sospitar el dia que Cambó va profetitzar que Gil Robles era «el hombre de mañana.»
No falla mai.

**

Anecdòtica. Cert dia H. Sarraut, el polític francès, va visitar la Cambra de la Propietat. El rebé el senyor Pic... Era per aquest temps.

—¿Quan se'n va? preguntà «Don Juan».

Le samedi, respongué M. Sarraut.

—Ah! Féu en Pic. Tot justament el dia de Sant Medí?...

Tothom va riure, menys ell.

**

Els diaris d'en Pic s'entretenen a elegir una Pubilla de la Micareme.

O de la «Macarena», que va dir certa vegada en Pic, quant feia certa vegada en Pic, quan feia d'alcalde.

**

Ara col·labora a Solidaridad Obrera aquell dibuixant tan entusiasta de la Dictadura que «també» és diu Brunet.

No ho acabem d'entendre.

**

Diuen que enganyar un gallec és difícil.

I quan aquest gallec es diu Emilià, és gairebé impossible.

Ara, l'Emilià es queixa que en Portela, un altre gallec, l'ha ensaronat...

S'ha guanyat l'acta.

**

«Renovación» parla de «Lerroux, periodista.» Recordem l'actitud gallarda i enèrgica de Lerroux president de l'Associació de la Premsa de Madrid, quan la mort de Sirval.

**

Diàleg innocent.

—Per què en diuen la Micareme, papà?

—Per què es celebra a la meitat de la Quaresma. Ve de mi, que vol dir mig, i Carème, que vol dir Quaresma.

—I si es celebrés a la fi de la Quaresma, com s'en diria?

—Doncs, la Fi... Vés, vés, no m'amoïnis.

**

Ara resulta que a Rússia, han robat a la senyora Capsir els diners i les joies.

La senyora Capsir ara se'n va a Itàlia, on, ésser «víctima» dels rojos, és molt ben vist.

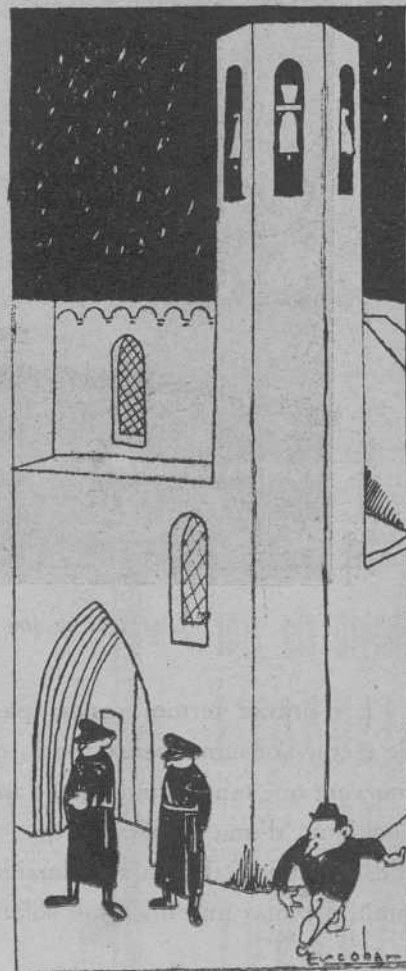
La «reclame» és una gran cosa.

**

Els carlins amenacen. Diuen que davant el present estat de coses, ja comencen a estar cremats.

Ho creiem. I no tremolem.

**

—Haurien de vigilar els de dintre.

Publica el «Brusi» un article de Julio Diaz en el qual es parla del «bochorno del Barranco del Lobo y de Annual.»

Aquesta delicada al·lusió al Borbó li ha merescut moltes felicitacions.

**

«La Nación» ja no surt.
No ens dol gens ni gota.

**

Copiem de «Renovación» :
«Nosotros volveremos. Llamarán a Lerroux y nosotros volveremos con él.»

A continuació la llista dels qui fan donatius perquè el diari surti.
Molt eloqüent.

ELS NOSTRES PINTORS

MARSILLACH

Dels pintors olotins Marsillach és innegablement un dels capdavanters. Els treballs l'acrediten de colorista fervent. Es podria dir de Marsillach que si en el dibuix cura l'estètica per innat fervor, en el color s'entreté per galania a reflexar tota la gradació de la llum, de la claror. La tècnica d'aquest pintor és ben seva, la seva visió dels paisatges olotins és una visió dolça, amarada de fervor per a la seva terra.

Una tela mestre del pintor Marsillach.

Els primer termes justos, palesen la mà mestra que una l'acredita de tècnic consumat sense, però, caure en amaneraments ni concessions al marxant que tant perjudiquen a incomptables pintors més amatents a l'èxit econòmic d'una exposició, que al que deu tenir de manifestació d'art, d'espiritualitat. Per això Marsillach triomfa i triomfarà sempre que es limiti a pintar una mica tan solament del que veu i tot el que sent.

P. O.

ESQUELLOTS

El tronadíssim i arnat senyor Carranza, conegut també pel motiu d'almirall de la Carraca, és una relíquia i una falca, per bé que corcada, de la monarquia. No pas d'aquella monarquia de quan a Espanya no es ponía mai el sol i Castella era «el granero del mundo». Simplement, de la monarquia que anava fent aigües al crit de *tor-nem-nos-en al llit, que això és la lluna*.

El senyor Carranza és diputat monàrquic per Càdiç i, naturalment, el seu himne és la «Marxa de Càdiç», que va tenir tant d'èxit en el temps de les guerres colonials, en les quals el nostre home es va coronar de glòria.

El mal geni és el fort del fossilitzat senyor Carranza. No fa gaire que volia acabar la qüestió de Catalunya a canonades, recordant, potser, que també hi va acabar la qüestió de Cuba i Filipines. Ara, ha volgut que els amos i el servei de la borbonada li diguessin «*olé los hombres!*» i podent-se estar a casa prenent el solet i glopejant la lleteta i les sopetes, s'ha adreçat a les Corts per fer valer la seva edat, fer florir la flor d'un dia de la presidència interina i fer prendre una enrabiada a les esquerres en negar-se a aclamar la República.

I, en definitiva, l'enrabiad fou ell en contemplar la posta trista de les seves il·lusions.

**

Els de l'Institut de Sant Isidre fan uns marramaus que entendreixen fins les pedres que voregen les terres, ai las! que es creien que eren totes d'ells i que la feina ja la faria el rabassaire.

Els isidristes recullen ara el fruit de la llavor que van sembrar.

**

Si les dretes, tinguessin seny,

—¿Ja ho sabeu que han restablert la llei de Contractes de Conreu...?

prudència i temor a Deu i el Govern autènticament republicà que tenim s'hagués incautat de les esglésies i edificis religiosos i els haguessin declarats béns nacionals, ens hauríem estalviat moltes coses que han passat i que s'haurien pogut evitar.

Hítler diu que està disposat a garantir una pau de vint-i-cinc anys. Ni un any més ni un any menys. Aquest subjecte parla com si vengués un rellotge o una gramola. I, a ell, qui el garanteix?

Es més. Qui s'atreveix a fer tractes amb qui els romp quan li convé?

Les dretes tornen a fer rodar el disc que Azaña serà el Kerensky d' Espanya. Qui sap! Ja és sabut que abans del demà sempre hi ha l'avui, Això ha estat, és i serà sempre. A menys que no digui el contrari una senyoreta cursi que en ésser reptada per haver escrit «hoy» sense «h», va preguntar tota admirada si «oy», talment com ella l'es-

crivia, no era un temps del verb «ayer».

Dilluns va tenir lloc un míting monàrquic a l'església del Pi amb motiu de celebrar-se el sisè aniversari del trapàs de Miquel Polavieja i Orbaneja, dictador que fou al dictat de la monarquia espanyola. Als funerals, ai, al míting! hi va assistir una llúida, perfumada i ben abillada concurrència. Segons notícies, parlaven en castellà, encara que no ho semblava. Posats a fer, haurien pogut estendre l'acte a commemorar la mort definitiva de la monarquia i de tot el que representa.

Ah! El míting es va celebrar al Pi, perquè aquesta església està sota l'advocació de «Nuestra Señora de los Reyes». Eh, quines penes tenen els nostres monàrquics?

Quan el grimpador Josep Costa es trobava en plena feina d'escalar el «Cavall Bernat», eren més de quatre els qui segurament pregaven per tal que es trenqués les costes-

lles. Fou debades; el miracle no va venir per aquest cantó. En canvi, va afavorir l'intrepid escalador fent-li llis el camí; enbolcallant-lo de boires mentre pujava i il·luminant-lo amb un sol esclatant de glòria, quan va abastar el cim.

Quina imatge n'haurien fet els poetes missaires, si l'escalador hagués estat Fra Gari o, simplement, Fra Josep de les Llànties!

Al Museu Arqueològic de Barcelona s'està instal·lant una secció de prehistòria en la qual es vegin al viu escenes dels temps de l'edat de pedra i de les cavernes. Pensin, sobretot, a no deixar-hi d'encabir l'inefable senyor

Ens fa més goig al Museu que no pas al «Gobierno Civil de la Província».

A sants i a minyons, no els prometis que no els dons. Això diu la dita popular i cal que ningú no ho obliidi. Consti que anem de pressa i certes coses frisem de tenir-les com més aviat millor.

COMPREU

tots els divendres
L'ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

A la tercera va la vençuda.